

Filozofski fakultet / Istorija (2017) / Pomoćne istorijske nauke I

Naziv predmeta:	Pomoćne istorijske nauke I			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
3345	Obavezan	3	5	2+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	Istorija (2017)			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti drugim predmetima.			
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa pomoćnim istorijskim naukama.			
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. Objasni cilj, podjelu i značaj pomoćnih istorijskih nauka; 2. Navede značaj: latinske, glagoljske i čirilske paleografije; 3. Tumači porijeklo, razvoj i oblike latinskog pisma od antike do humanizma; 4. Objasni nastanak i razvoj glagoljice i čirilice, kao i da koristi istorijske izvore nastale na ovim pismima; 5. Zna najpoznatije glagoljske i čirilske rukopise i natpise; 6. Navede i objasni značaj i praktičnu primjenu znanja iz: epigrafike, hronologije, filigranologije i toponomastike.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Dr Dalibor Elezović; Dr Vasilij Jovović			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, kolokvijum, domaći zadaci, konsultacije			
Plan i program rada				
Pripremne nedelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Pomoćne istorijske nauke (uvod u nastavni predmet, podjela i značaj).			
I nedjelja, vježbe	Postanak i razvoj latinske paleografije, posebno u Crnoj Gori.			
II nedjelja, pred.	Paleografija: pojam, zadaci, istorijski razvitak. Materija i forma rukopisa. Sredstva za pisanje.			
II nedjelja, vježbe	Klasifikacija i periodizacija latinskog pisma, poseban osvrt na srednjovjekovna latinska pisma; skraćenice.			
III nedjelja, pred.	Latinska paleografija.			
III nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabralih tekstova pisanih beneventanom, karolinom, goticom i humanistikom I.			
IV nedjelja, pred.	Porijeklo i razvitak latinskog pisma u rimskoj epohi.			
IV nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabralih tekstova pisanih beneventanom, karolinom, goticom i humanistikom II.			
V nedjelja, pred.	Pojava i razvitak srednjovjekovne minuskule.			
V nedjelja, vježbe	Latinski srednjovjekovni izvori za istoriju Crne Gore (dokumenta Rimske kurije, Ljetopis Popa Dukljanina, povelje Vojislavljevića, Kotorski latinski spomenici i dr.).			
VI nedjelja, pred.	Beneventana, pismo papske kancelarije, karolina, gotica, humanistika.			
VI nedjelja, vježbe	Čitanje i tumačenje odabralih tekstova iz latinske epigrafike; Latinski natpisi kao izvor za istoriju Crne Gore.			
VII nedjelja, pred.	Skraćenice rimske epohe, srednjovjekovne skraćenice, brojevi, interpukcija, minijatura.			
VII nedjelja, vježbe	Kolokvijum			
VIII nedjelja, pred.	Značaj staroslovenskog jezika. Začetnici slovenske pismenosti Ćirilo i Metodije.			
VIII nedjelja, vježbe	Pravopis staroslovenskog jezika i pravila čitanja.			
IX nedjelja, pred.	Glagoljska i čirilska paleografija.			
IX nedjelja, vježbe	Kanonski spomenici staroslovenskog jezika.			
X nedjelja, pred.	Normalizacija i rekonstrukcija staroslovenske grafije i pravopisa.			
X nedjelja, vježbe	Prezentacija domaćih (seminarskih) radova.			
XI nedjelja, pred.	Staroslovenski spomenici, glagoljski i čirilski rukopisi i natpisi.			
XI nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabralih primjera čirilske pismenosti; Najstariji čirilski rukopisi (Miroslavljevo i Vukanovo jevanđelje).			

XII nedjelja, pred.	Epigrafika.					
XII nedjelja, vježbe	Dubrovački arhiv – građa pisana govornim jezikom toga doba (XII-XV v).					
XIII nedjelja, pred.	Filigranologija.					
XIII nedjelja, vježbe	Izvori za toponomastiku Crne Gore.					
XIV nedjelja, pred.	Hronologija. Indikacija, početak godine, mjeseci i dani, gregorijanski kalendar.					
XIV nedjelja, vježbe	Hronologija. Indikacija, početak godine, mjeseci i dani, gregorijanski kalendar.					
XV nedjelja, pred.	Toponomastika.					
XV nedjelja, vježbe	Prezentacija domaćih (seminarskih) radova.					
Opterećenje studenta	Nastava i završni ispit (5 sati 20min) x 16 = 85 sati i 20 min neophodne pripreme prije početka semestra 2x (5sati i 20 min) = 10sati i 40min ukupno opterećenje za predmet 4x 30 = 120					
Nedjeljno	U toku semestra					
5 kredita x 40/30=6 sati i 40 minuta 2 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 2 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 =106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 minuta x 2 =13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30=150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 30 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema), 30 sati i 0 minuta (dopunski rad)					
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, urade domaći zadatak, odrade kolokvijum i završni ispit.					
Konsultacije	Dr Dalibor Elezović, kabinet 221, ponedeljak 12-13h Dr Vasilij Jovović					
Literatura	B. Šekularac- M. Atlagić, Pomoćne istorijske nauke, Priština 1999; V. Novak, Latinska paleografija, Beograd 1980; J.Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1972; S.Antoljak, Pomoćne istorijske nauke, Kraljevo 1971;B. Šekularac, Tragovi prošlosti Crne Gore, Cetinje, 1994; B. Šekularac, Dukljansko – Zetske povelje, Titograd, 1987; B. Šekularac, Razvoj pismenosti u Crnoj Gori, Cetinje, 2014.					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Kolokvijum(pismeno) – 40 poena. Jedan domaći zadatak – 6 poena. Prisustvo nastavi – 4 poena. Završni ispit (pismeno,usmeno)- 50 poena. Završna ocjena se daje kumulativno, ko sakupi najmanje 51 poen					
Posebne naznake za predmet						
Napomena	Plan realizacije nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti će dobiti na početku semestra.					
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena